

Novinka v sortimentu máku

Mák setý – naše tradiční olejnina, je jedinou plodinou, u které je Česká republika největším světovým pěstitelem. Na druhé pozici v pěstování konzumního máku je již řadu let Turecko. V praxi se nejvíce uplatňují především domácí a slovenské odrůdy s modrou barvou semene. Novinkou letošního roku 2024 je modrosemenná odrůda Emanuel. V pokusech pro registraci byla zkoušena v letech 2021 až 2023. Hlavním přínosem této odrůdy je vysoký výnos semene.

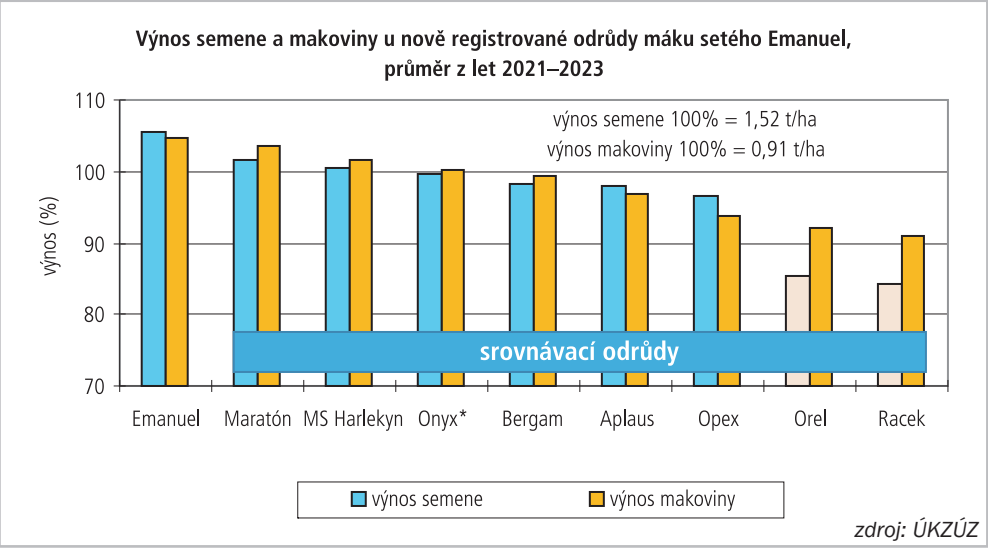
Emanuel je raná až středně raná modrosemenná odrůda určená pro produkci semene pro potravinářské účely. Byla vyšlechtěna firmou OSEVA vývoj a výzkum s. r. o., Zubří. Rostliny jsou nízké. Odrůda je méně odolná proti napadení pleosporovou hnědou skvrnitostí máku na listech a méně až středně odolná proti napadení pleosporovou hnědou skvrnitostí máku v tobolkách, středně odolná až odolná proti napadení plísní máku. Jde o odrůdu typu slepák, výskyt hledáků je

nízký až středně vysoký. V rámci sortimentu modrosemenných odrůd je její výnos semene vysoký, výnos makoviny vysoký a výnos morfinu středně vysoký. Hmotnost tisíce semen je středně vysoká. Obsah oleje v semeni je středně vysoký. Ob-

Významné hospodářské vlastnosti registrovaných odrůd, výsledky z let 2021–2023

Kategorie odrůd	průměr modrosemenných odrůd (t/ha; kg/ha)	Nově registrovaná				Hlavní					
		Emanuel	Maratón	MS Harlekyn	Onyx*	Bergam	Aplaus	Opex	Orel	Racek	
Rok registrace		2024	2015	2018	2016	2015	2014	2015	2008	2008	
Výnos semene (%)	1,52	105	102	100	100	98	98	97	85	84	
Výnos makoviny (%)	0,91	105	103	102	100	99	97	94	92	91	
Výnos morfinu (%)	(4,99)	95	93	97	118	83	100	114	55	55	
Agronomická charakteristika											
Zralost (dny od Opexu)		0	1	0	−1	1	1	132	0	1	
Poléhání (9–1)		7,6	7,7	7,5	8,0	7,8	7,8	8,2	6,9	7,1	
Délka rostlin (cm)		98	104	99	98	100	106	101	108	107	
Výskyt hledáků (%)		15,9	10,7	16,5	3,0	11,2	21,9	5,0	23,9	24,8	
Počet tobolek na rostlinu (kus/rostlina)		2,1	1,8	1,8	2,2	2,0	1,7	2,2	1,9	1,9	
HTS (g)		0,50	0,50	0,53	0,48	0,49	0,47	0,48	0,46	0,46	
Odolnost proti chorobám											
Pleosporová hnědá skvrnitost máku (helmintosporióza) – listy (9–1)		5,2	5,4	4,9	5,2	5,2	5,4	5,1	4,6	4,7	
Pleosporová hnědá skvrnitost máku (helmintosporióza) – tobolky (9–1), výskyt tobolek s dovnitř prorostlým mycéliem		5,4	4,8	4,4	4,7	4,6	4,5	5,0	4,5	4,0	
Plíseň máku (9–1)		7,3	6,7	7,9	7,0	6,6	6,9	6,9	7,2	7,4	
Barva semene		modrá	modrá	modrá	modrá	modrá	modrá	modrá	bílá	bílá	
Kvalita semene v sušině											
Obsah oleje (%)		47,5	46,5	46,2	47,4	46,9	46,1	47,8	49,6	49,6	
Kvalita makoviny											
Obsah morfinu (%)		0,56	0,55	0,58	0,72	0,52	0,63	0,75	0,37	0,37	

Vysvětlivky: 9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost, 1 = nejhorší hodnota, nevyhovující vlastnost, * odrůda nezkoušena v roce 2022

Mezi registrované odrůdy jarního máku byla nově zařazena raná až středně raná modrosemenná odrůda Emanuel, která je určena pro produkci semene k potravinářským účelům Foto Tomáš Matějka

sah morfinu v makovině je středně vysoký. Další údaje o této nově registrované odrůdě a dalších registrovaných odrůdách jarního máku budou k dispozici v novém vydání Seznamu doporučených odrůd řepky olejky a Přehledu odrůd dalších olejnin pro rok 2024. Budou tam obsaženy také další informace o odrůdách ostatních olejnin a kmínu.

Ing. Petr Zehnálek
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský